

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-05-05
Besvaras senast
2015-05-27

Till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2014/15:570 Smutsiga sjukhus

SKL:s rapport *Patientsäkerhet lönar sig – kostnader för skador och vårdskador i slutenvården 2013* visar att vårdskador är kopplade till knappt 1 ½ miljon extra vård dagar under ett år vilket innebär en merkostnad på nästan 11 ½ miljarder kronor årligen. Merkostnaden för de skador som bedömts som undvikbara beräknas till nästan 8 ½ miljard kronor per år. Mätningar visar att mellan 10 och 15 procent av sjukhusvårdade patienter drabbas av någon form av skada. Skador som bedöms kunna undvikas kallas för vårdskador, och de utgör en relativt stor del av det totala antalet skador som uppstår i vården.

Den vanligaste typen av skada i SKL:s journalgranskningsstudie var vårdrelaterad infektion. När det gäller vårdrelaterade infektioner bedömer hygien- och smittskyddsexperter att 20–30 procent är undvikbara, medan bedömningarna i journalgranskningen ligger på drygt 60 procent. Utifrån de mätningar och beräkningar som har gjorts av vårdskador i Sverige framgår att en stor del av vårdens resurser går till att behandla just sådana.

De fåtal uppskattningar som tidigare har gjorts av de ekonomiska konsekvenserna har alla visat på stora kostnader, kostnader som per definition går att undvika och som innebär att resurser används i onödan. Vårdskador medför alltså inte endast ett lidande för den enskilda patienten utan är även ett slöseri med resurser och arbetstid. Vårdrelaterade infektioner är den dyraste vårdskadegruppen och utgör 40 procent av den totala kostnaden för vårdskador.

Inspektionen för socialförsäkringen, ISF, konstaterar i rapporten *Vårdvalets effekter på sjukskrivningarna* att det finns en koppling mellan vårdvalssystem och överförskrivning av antibiotika.

Ett ämne som återkommer när det gäller vårdskador är städning på våra sjukhus och att just den bristande städningen förorsakar skador. I en artikel i DN 2012 kunde man läsa att endast 7 av landets 53 största sjukhus följer vårdens nya städriktlinjer. Ofta använder man sig av modellen ”billigaste städningen vinner” i upphandlingen, i stället för att ha ett proffsgång anställda direkt på sjukhuset. Då blir det oprofessionellt. Det blir sällan billigare och dessutom blir kvaliteten lidande. Det är inte städning hemma hos dig och mig. Städning på sjukhus är något som det inte ska fuskas med. Men det gör det. De multiresistenta bakterierna trivs superbra i smutsen. Det här är ett stort problem. Patienter dör inte av sin sjukdom utan på grund av bakterierna. De riktlinjer

från Socialstyrelsen om smittskydd som finns verkar inte direkt hjälpa.

Inspektionen för vård och omsorg, IVO, bedriver tillsyn av vård och omsorg. De svarade så här när jag frågade om vad de gör inom tillsynen vad gäller städning: ”IVO har inte gjort någon särskild tillsynsinsats rörande städning på landets sjukhus och har därav inte sammanställt någon rapport i frågan. Den övergripande nationella riskanalys som har genomförts som underlag för planering av IVO:s egeninitierade tillsyn 2015 indikerade inte att detta skulle vara ett större problem.” Ett lite udda svar, anser jag.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Gabriel Wikström:

1. Tänker statsrådet ta några initiativ på nationell nivå för att minska antalet vårdskador?
2. Vilka initiativ avser statsrådet att ta för att skärpa tillsynen och få den lite mer ”hands-on”?

.....

Karin Rågsjö (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin